

Bíróság-kormány-civilek

Helsinki bizottság: a végrehajtó hatalom megkísérelt nyomást gyakorolni a bírói karra a Cozma-ügyben

Budapest, 2012. május 18., péntek (MTI) - A Magyar Helsinki Bizottság értelmezése szerint a végrehajtó hatalom kísérelt meg nyomást gyakorolni a bírói karra, amikor az igazságügyi miniszter levélben azzal fordult a Kúria elnökéhez, hogy intézkedjék a bírósági gyakorlat társadalmi elvárásokhoz igazítása érdekében. A jogvédő civil szervezet Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszternek címzett és pénteken az MTI-hez is eljuttatott nyílt levelében többek között arra hívta fel a figyelmet, hogy az alaptörvény szerint "a bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatók".

A civil szervezet felidézi, hogy Navracsics Tibor a Cozma-ügyben hozott ítéletet enyhének tartva levélben kérte a Kúria elnökét: tegye meg a szükséges intézkedéseket, hogy a bírósági gyakorlat a társadalom elvárásaival összhangban legyen.

"Az Ön levelét nehéz másként értelmezni, mint a végrehajtó hatalom nyomásgyakorlási kísérletét a bírói karra" - fogalmaz a Helsinki bizottság az igazságügyi miniszter Darák Péternek, a Kúria elnökének címzett keddi levele kapcsán.

A jogvédők szerint az igazságügyi miniszter levelében "meglehetősen átlátszó" módon érdeklődik a Kúria elnökének álláspontjáról, majd "önleleplező módon" kéri, hogy ha a Kúria elnöke is szükségét látja a bírói gyakorlat és a

társadalom elvárásai közti nagyobb összhangot, "az ehhez szükséges lépéseket tegye meg".

Nyilvánvaló a levél üzenete: a végrehajtó hatalom egyértelműen a bíróságok tudomására hozza, hogy a nagy visszhangot kiváltó ügyekben a társadalmi elvárások figyelembe vételét várja el az ítélkező bírótól - olvasható a civil szervezet közleményében. Ezzel kapcsolatban többek között arra hívja fel a figyelmet, hogy az alaptörvény szerint "a bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatók". Továbbá a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény szerint a bírák "függetlenek, a jogszabályok alapján meggyőződésüknek megfelelően döntenek, az ítélkezési tevékenységükkel összefüggésben nem befolyásolhatók és nem utasíthatók".

A Helsinkii bizottság szerint mindez, figyelemmel arra is, hogy a "társadalom" mennyire tájékozott egy-egy ügy fontos tényállási elemeit, a büntetőjog dogmatikáját és a büntetőjogi szankciókat illetően, azt jelenti, hogy az ítélet meghozatalánál "a nép véleménye" nem számít.

Nem véletlenül jelenti a "népítélet" azt, amit - írják a jogvédők.

A Helsinkii bizottság szerint az igazságügyi miniszter a Kúria elnökének írt levelében a közvélemény elvárásának figyelembe vételét, azaz egy olyan szempontot kér számon egy bírósági döntésen, amely a hatályos büntető törvénykönyv alapján irreleváns. "Úgy is fogalmazhatunk, hogy arra bátorítja a Kúria elnökét: tegyen intézkedéseket annak érdekében, hogy a bírák az ítélkezésük során törvényben nem szereplő szempont(ka)t vegyenek

figyelembe, azaz törvénytörő ítéleteket hozzanak."

"Nehéz eldönteni, hogy mi aggasztóbb: ha Ön a fentiekkel nincs tisztában, vagy ha a fent írtak az Ön számára is nyilvánvalóak, de a vélt politikai haszon reményében nem vesz róluk tudomást" - fogalmaz nyílt levelében a civil szervezet, majd felveti: jelen helyzetben egyáltalán mit tehetne jogszerűen a Kúria elnöke, még ha egyetértene is a kérdéses ítélet elégtelen szigorát illetően, illetve az elmúlt két évtized ítélkezési gyakorlata alapján valóban indokolatlanul enyhének tekinthető-e a Cozma-ügyben kiszabott, csaknem 20 éves fegyházbüntetés.

A Helsinki bizottság utalt arra, hogy Navracsics Tibor igazságügy-miniszteri időszaka alatt fogadták el a semmisségi törvényt, korlátozták az Alkotmánybíróság hatáskörét, beleírtak az alaptörvénybe az Alkotmánybíróság által alkotmányellenesnek minősített szabályokat, eltávolították mandátumának lejárta előtt a Legfelsőbb Bíróság elnökét, és nemrégiben maga Navracsics Tibor nyújtott be határozati javaslatot arról, hogy nem kell végrehajtani az Emberi Jogok Európai Bírósága által hozott, de "a kormánzatnak nem tetsző döntést".

"Ezek a lépések melyik jogállamfelfogással, milyen alkotmányossági elmélettel és a bírói függetlenség mely értelmezésével állnak összhangban azok közül, amelyeket Ön az egyetemi katedrán tanít(ott)? Ez különösen azért is érdekelne sokakat választópolgárként, mert a Fidesz választási programja a jogállam megerősítését is tartalmazta ígéretként, és hasznos lenne megtudni, hogy mit értett a program megfogalmazója ezen fogalom alatt" - áll a Magyar Helsinki Bizottság Navracsics Tiborhoz

címzett

nyílt

levelében.

Marian Cozmát, az MKB Veszprém és a román kézilabda-válogatott játékosát 2009. február 8-án gyilkolták meg egy veszprémi szórakozóhely előtt, segítségére siető sporttársait, a szerb Zarko Sesumot és a horvát Ivan Pesicet életveszélyesen megsebesítették. A gyilkosság miatt indult büntetőperben a három fővádlott büntetését április végén jelentősen enyhítette a Győri Ítéltábla. A jogerős határozat az első fokon életfogytiglani fegyházra ítelt Raffael Sándor és Németh Győző büntetését 18-18 év börtönre, míg Sztojka Iván 20 év fegyházbüntetését 8 év börtönre változtatta.

Navracsics Tibor sajtófőnöke hétfőn közölte, hogy a miniszter a veszprémi városi televízióknak adott interjúban arról beszélt: kéri az ítélkezési gyakorlat felülvizsgálatát a legfelsőbb bírói fórum elnökétől. Darák Péterhez címzett keddi levelében pedig a nagy visszhangot kiváltó, esetenként túlzottan enyhe, következetlen vagy ellentmondásos ítéletek - köztük a Cozma-ügy - miatti társadalmi felháborodásra hivatkozva vetette fel, hogy Darák Péter szerint megfelelő-e a bírósági ítéletek szigora és következetessége.

Darák Péter pénteken az MTI-nek elmondta: a Kúria mindent megtesz az egységes ítélkezési gyakorlatért, de a Cozma-ügyben jelenleg nincs tennivalója.

bja \ blz

MTI 2012. május 18., péntek 15:56